

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ”
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ
КАТЕДРА „ЗДРАВНИ ГРИЖИ”

УТВЪРЖДАВАМ

Ректор:

Проф. д-р Сотир Сотиров

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА СПЕЦИАЛНОСТ:

„МЕДИЦИНСКА СЕСТРА”

**ОБРАЗОВАТЕЛНО-
КВАЛИФИКАЦИОННА
СТЕПЕН:**

“БАКАЛАВЪР”

**ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ:**

7.5. „ЗДРАВНИ ГРИЖИ”

**ОБЛАСТ НА
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ:**

7. „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ”

БУРГАС, 2026

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОФЕСИЯТА „МЕДИЦИНСКА СЕСТРА”

Медицинската сестра е специалист с висше образование, получило диплом от акредитирано висше училище на територията на Р България или ЕС, признато от държавата и обучението в него съответства на държавните изисквания за обучение на образователна степен „бакалавър“ по здравни грижи с професионална квалификация медицинска сестра.

Обучението и професионалната подготовка на медицинската сестра е в съответствие с изискванията на следните нормативни документи:

Наредба за ЕДИ/ПМС 248/22.11.2005г. последващите изменения от 2010г., 2016, 2024 и 2026 г., Наредба №1/08.02.2011г. и допълнения и изменения към нея, и Директива 2005/36/ЕО и Директива 2013/55/ЕС на Европейския съюз, а за другите страни членки на ЕС то е съобразено с местното законодателство и с Директива 2005/36/ЕО/.

Обучението в Университета по специалност от регулирани професии се провежда съгласно Класификатор на областите на висше образование и професионални направления както следва:

- Област на висше образование:

- 7. Здравеопазване и спорт

- Професионално направление:

- 7.5. Здравни грижи

Обучението по специалност от регулирани професии се осъществява въз основа и на следната образователно-нормативна база: Образователни препоръки на Директива 2013/55/ЕС на ЕП и на Съвета от 20.11.2013г. за изм. на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации и на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (ОВ, L354, 28.12.2013). Закон за здравето и последващи допълнения и изменения. Закон за висшето образование и изменение и допълнение към Наредба № 21/30.09.2004 г., ДВ. бр. 89/2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във ВУ. Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас има институционална акредитация за срок от 6 години (Протокол № 5 от 28.03.2024 г. АС на НАОА). Специалност “Медицинска сестра” е с програмна акредитация с решение на АС на НАОА (Протокол № 13 от 12.09.2024 г.).

Обучението на медицинските сестри се провежда в редовна форма с продължителност не по-малко от четири учебни години, съответстващи на 8 семестъра и хорариум 4690 часа, и придобиване на не по-малко от 240 кредита по Системата за натрупване и трансфер на кредити.

Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции, семинари и практически упражнения с обща продължителност 6 семестъра.

Практическата подготовка се осъществява чрез учебна (клинична) практика (от първи до шести семестър с продължителност не по-малко от 1140 академични часа) и преддипломен стаж (провежда се през седми и осми семестър, с продължителност не по-малко от 1600 академични часа). Практическата подготовка за придобиване на ОКС „бакалавър” по специалността „лекарски асистент” се организира и се провежда във Факултет по обществено здраве и здравни грижи в БДУ „Проф. д-р Асен Златаров” в съответствие с учебния план.

Практическата подготовка се провежда и в лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка за обучение на студенти по чл. 90, ал. 1, т. 2 от Закона за лечебните заведения.

Теоретичната и практическа подготовка на медицинската сестра се базира на традициите на българското здравно образование и здравеопазване и е обвързано със съответните европейски стандарти за провеждане на съвременно сестринско обучение. Съобразено е с дескрипторите на знания, умения и компетентности, определящи извата в Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот /ЕКР/ и в Националната квалификационна рамка. Новите отговорности и професионални компетенции на медицинската сестра позволяват да работи самостоятелно, съвместно и във взаимодействие с лекаря във всички сектори на здравно-социалната система на обществото. Нивото ѝ на подготовка отговаря на съвременните постижения на медицинската наука и практика, както и на нейното непрекъснато личностно и професионално развитие.

Медицинската сестра притежава необходимите знания и принципи на физическите, биологическите и поведенческите науки за реализиране на комплексни грижи за физическото, психическото и социалното здраве на населението, за изпълнение на многостранните и отговорни задачи при провеждане на профилактиката, промоцията, диагностиката, лечението и рехабилитацията на хора с различни заболявания.

За осъществяване на своите отговорности, медицинската сестра трябва да притежава качествена професионална квалификация, ключове компетентности за учене през целия живот, необходимата обща култура и изградени морално-етични качества.

II. ОБЕМ НА ТЕОРЕТИЧНАТА И ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА

Медицинската сестра притежава цялостни познания и практически умения по дисциплините изграждащи основата на сестринските грижи, включително достатъчно добро разбиране на структурата, физиологичните функции и поведението на здравите и болните хора:

1. Взаимовръзката между здравословното състояние на човека и неговата физическа и социална среда.
2. Същността на сестринската професия и значението ѝ за здравно-социалната система на обществото.
3. Основните понятия за философските теории, концепции, парадигми, модели, школи за сестрински грижи и взаимовръзката между тях.
4. Организация и провеждане на сестринския процес – анализ, планиране, и оценка на сестринските грижи. Анализ на състоянието на пациента и изработване на индивидуален план за грижи.
5. Способност за предоставяне на персонализирани сестрински грижи и за насърчаване и подкрепа на пациенти, техни роднини и други ангажирани лица за полагане на грижи за себе си и водене на здравословен начин на живот.
6. Способност за развиване на ефективен лидерски подход и умения за вземане на решения;
7. Събирането на информация и ползването на методите за формулиране на сестринска диагноза.
8. Предпазване, поддържане, възстановяване и подобряване здравето на хората и независимостта на виталните им физически и психически функции, като се съобразява с техните личностни, психологически, икономически и културни особености.
9. Същността, организацията и провеждането на общите и специални сестрински грижи за болния, за сестринската медицинска техника в осъществяването на лечебно-диагностичния процес.

10. Наблюдението, измерването и регистрирането на основните жизнени показатели на пациента – дишане, пулс, температура, кръвно налягане, диуреза, зенични рефлекс, наблюдение на съзнанието.
11. Анатомията и физиологията на човешкото тяло и патологичните отклонения.
12. Познаване учението на диетите, тяхното профилактично и терапевтично приложение; принципите на обработка и качество на храните; екологичните норми и изисквания за рационално хранене.
13. Познаване на микробиологичната профилактика.
14. Познава причинителите на инфекциозните заболявания, пътища на разпространение и борбата с тях; имунопрофилактиката;
15. Познаване действието на лекарствените вещества по групи – терапевтична и токсична доза; приложение и дозировка;
16. Ползване на латински език в медицинската практика.
17. Етиологията, патогенезата, клиниката, лечението и профилактиката на отделните заболявания на вътрешните органи.
18. Хирургичните заболявания, поведението на медицинската сестра при усложнения и спешни състояния – профилактични мерки, поведение, реакция, действия. Оказване на необходимата долекарска помощ.
19. Реанимационните и анестезиологичните проблеми и интензивната терапия.
20. Акушеро-гинекологичните, кожно-венерологичните, офталмологичните и отоларингологичните заболявания.
21. Особености на нервните и психичните заболявания.
22. Основи на медицинската генетика.
23. Основите на физиотерапията и физиотерапевтичните процедури.
24. Участва в клиничното наблюдение на пациентите, в прилагането на терапията, в подготовката на различни видове изследвания.
25. Особеностите на физическото и психическото развитие на децата и детските заболявания.
26. Детската психология и педагогика. Организира работата в детски ясли, детски градини и училища. Организира здравна просвета на ученици и родители.
27. Фундаменталните принципи, отнасящи се до личността на болния, етичните проблеми, касаещи медицинското обслужване, при спазване правилата за добра сестринска практика и Етичният кодекс на съсловieto, съчетавайки знанията по медицинска психология, медицинска социология, медицинска етика и деонтология.
28. Извършване на превантивна дейност относно социално значимите заболявания.
29. Укрепването на здравето, адаптирането и възвръщането на хората в тяхното семейство и социална среда.
30. Методите за промоция на здравето – индивидуално и групово здраве, фактори, влияещи върху него, организация на здравеопазването и провеждането на профилактика.
31. Социално и здравно законодателство.
32. Организацията на водене на патронаж на новородено и деца до три годишна възраст, диспансеризация, провеждане на масови профилактични прегледи, откриване на остри заразни заболявания, водене на необходимата документация, имунизации, ваксини.
33. Организацията на сестрински грижи в медико-социални заведения: домашен и социален патронаж, домове за стари хора и хора с увреждания, други заведения за социални грижи ХОСПИС

34. Компютърна грамотност в здравеопазната практика. Познава техническите иновации, свързани със здравеопазването и методите за полагане на сестрински грижи.
35. Основна медицинска апаратура – устройство, начин на приложение, грижи, охрана на труда, съхранение и отговорност.
36. Общата характеристика на бедствените ситуации, радиационни и аварийни увреждания.
37. Самостоятелно предприемане на незабавни, животоспасяващи мерки, и за вземане на мерки в случай на криза или бедствие.
38. Основните хигиенни изисквания, свързани с бита, труда, храненето и влиянието на околната среда върху човека.
39. Оценяване и предотвратяване страданието на хората и облекчаване на състоянието им.
40. Същността на комуникацията и общуването в здравен екип, с пациента и с неговото семейство.
41. Оценяване нивото на независимост на лицата.
42. Компетентност за участие в научноизследователска дейност в областта на здравните грижи.
43. Грижите за пациентите в терминален стадий за достоен завършек на живота им.

III. ОБЕМ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ИЗВЪРШВА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА.

1. Самостоятелни дейности и грижи за пациента

1.1 Подпомагане на дишането.

- 1.1.1. Наблюдава, изследва, измерва и регистрира дишането на пациента.
- 1.1.2. Наблюдава и поддържа проходимостта на горните дихателни пътища.
- 1.1.3. В условия на спешност извършва изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж.
- 1.1.4. Извършва аспирация на секрети на интубиран и неинтубиран пациент.
- 1.1.5. Извършва ръчна и инструментална вентилация с маска, провежда кислородотерапия, палатка, назален катетър от бутилка и централна кислородна вентилация.
- 1.1.6. Извършва профилактика на застойните дихателни инфекции чрез дихателна гимнастика и аерация.
- 1.1.7. Извършва контрол на замърсяване, влажност, температура и дразнители във въздуха.

1.2. Подпомагане на храненето и приемането на течности.

- 1.2.1. Подпомага пациента при хранене.
- 1.2.2. Храни тежкоболни пациенти, извършва хранене чрез сонда и парантерално.
- 1.2.3. Контролира хигиената на хранене.
- 1.2.4. Регистрира хранителният и водният баланс на пациентите, намиращи се на ентерално и парантерално хранене, поддържа средствата осигуряващи това хранене.
- 1.2.5. Познава и прилага стандартите за ръст и тегло при извършване на измерванията.
- 1.2.6. Прилага изискванията при диетичното хранене.
- 1.2.7. Участва в избора и приготвянето на храната.
- 1.2.8. Работи съвместно с диетолог, или инструктор по хранене.

1.3. Подпомагане на отделянето / дефекация и уриниране/

- 1.3.1. Наблюдава отделителните функции на организма. Регистрира вида и количеството на екскрециите и секретите.
- 1.3.2. Полага грижи и наблюдение на болни на ренална и перитонеална диализа.

1.4. Подпомагане на движението

1.4.1. Поставя пациента в подходящо положение, съобразено с патологията и уврежданията.

1.4.2. Подпомага придвижването на пациента самостоятелно или с помощни средства.

1.4.3. Планира и контролира двигателният режим на пациента според естеството на заболяването му.

1.4.4. Обучава пациента и близките му в безопасни техники на придвижване.

1.4.5. Владее и прилага падащи здравето на обгрижваният персонал техники за раздвижване и пренасяне на пациента.

1.4.6. Наблюдава пациент с гипсова и друга превръзка за произтичащи усложнения.

1.5. При сън и почивка

1.5.1. Полага грижи за подготовката и наблюдава отдиха и съня.

1.5.2. Извършва тоалет преди сън.

1.5.3. Привежда спалното бельо в подходящо за сън състояние.

1.5.4. Осигурява условия за комфортен сън и почивка на пациента.

1.5.5. Контролира приема на сънотворни средства от пациента.

1.6. При обличане и събличане

1.6.1. Предоставя физическа помощ при обличане и събличане на пациента.

1.7. При поддържане на оптимална температура

1.7.1. Познава физиологичните принципи на топлообразуването и топлоотделянето.

1.7.2. Прилага процедури за поддържане на нормална телесна температура.

1.7.3. Прилага профилактични мерки за предотвратяване на отклонения в телесната температура на пациента.

1.7.4. Познава и прилага закалителни процедури и мероприятия за пациента.

1.8. При поддържане на тялото чисто.

1.8.1. Извършва комплекс от мероприятия за поддържане на лична хигиена и комфорт на болния.

1.8.2. Осъществява лечебно-охранителен режим на болния.

1.8.3. Извършва общи и специални хигиенни тоалети.

1.8.4. Извършва тоалет против декубитос.

1.8.5. Извършва специален тоалет и обработка при пациенти с декубитос.

1.8.6. Извършва къпане на кърмаче и възрастен.

1.8.7. Подпомага пациента при ресане на косата, бръснене, измиване на кожата и кожните гънки.

1.8.8. Съветва и подпомага избора на пациента на козметични средства за тоалет на деца и възрастни.

1.9. При избягване на опасности

1.9.1. Подпомага пациента да се предпазва от механични наранявания и травми.

1.9.2. Контролира рисковете на околната среда, свързани с опасност за здравето на пациента и намалява до минимум вероятността от физическо увреждане.

1.9.3. Изработва и прилага програми за профилактика на инциденти в домашна и болнична обстановка.

1.9.4. Използва лични предпазни средства при извършване на манипулации, процедури и грижи.

1.9.5. Работи в съответствие с изискванията и стандартите за предпазване и предотвратяване на разпространение на ВБИ.

1.10. При комуникации

1.10.1. Провежда разговори за прием и ориентация на пациенти и негови близки.

1.10.2. Оказва психологична помощ и поддръжка на пациента и негови близки.

1.10.3. Подпомага пациента да комуникира с лекаря и другите пациенти.

1.10.4. Общува с цел терапевтична помощ.

1.10.5. Дава сведение на близките на пациента в рамките на своята компетентност /хранене, двигателна активност и др./

1.10.6. Осигурява условия на пациента за комуникация с неговите близки.

1.10.7. Отговаря за неразпространението на конфиденциална за пациента информация.

1.10.8. Изготвя и предоставя на лекаря доклади /писмени и устни/ за състоянието на поверените ѝ пациенти.

1.10.9. Организира и води дейности със социално-терапевтична цел.

1.10.10. Медицинската сестра има компетентност за осъществяване на цялостна професионална комуникация и за сътрудничество с представители на други професии в системата на здравеопазването.

1.11. При изповядване на религията

1.11.1. Извършва сестрински грижи, зачитайки религиозните убеждения на пациента.

1.11.2. Осигурява при желание от страна на пациента духовно лице.

1.12. При извършване на работа

1.12.1. Участва в екип с физиотерапевти и трудотерапевти в рехабилитацията на пациента.

1.12.2. Наблюдава интересите на пациента за трудова дейност и го насочва към извършване на дейност, чрез която той се чувства полезен.

1.12.3. Осъществява научно-изследователската дейност, като прилагат принципите и методиката на научните изследвания. Анализира и интерпретира данни в областта на на здравните грижи.

1.12.4. Развива ефективен лидерски подход и умения за вземане на решения в клиничната практика съгласно своята компетентност.

1.13. При развлечения

1.13.1. Осигурява на пациента развлечения според състоянието и желанието му /четене на книги, разходки, дневни занимания, игри и др./

1. 14. При обучение

1.14.1. Обучава пациента в принципите на здравословното хранене и здравословният начин на живот.

1.14.2. Провежда обучение за ресоциализация и адаптация на пациента след операция, при хронични заболявания и др.

1.14.3. Обучава пациента относно предписаната му медикаментозна терапия.

1.14.4. Обучава пациента и неговите близки за формиране на умения за справяне при остро настъпили, спешни и рискови ситуации.

1.15. При други грижи.

1.15.1. Полага грижи и наблюдава общото състояние на новородени деца.

1.15.2. Осъществява активно наблюдение на новородени деца, поставени в кувъз.

1.15.3. Полага специални сестрински грижи при пациенти в стерилна среда.

1.15.4. Провежда назначената от лекар медикаментозна профилактика на венозна тромбоза, имуносупресия.

1.15.5. Изследва пациента за външни паразите и извършва процедури по обезпаразитяване.

1.15.6. Наблюдение на общото състояние на пациенти след инвазивни манипулации и процедури: пункции, бронхоскопии, гастроскопии, колоноскопии, коронарографии и др.

1.15.7. Оценява основните показатели, които служат за наблюдение на здравословното състояние на пациента: температура, пулс, кръвно налягане, диуреза, дефекация, антропометрични измервания, кожна симптоматика, качествено и количествено наблюдение на съзнанието, зенични рефлекс.

2. Дейности и грижи по лекарско предписание

- 2.1. Асистиране на лекар при извършване на манипулации и интервенции;
- 2.2. Подготвяне и извършване на преливане на кръв или на други продукти с биологичен произход;
- 2.3. Извършва скарификации и инжекции за ваксини;
- 2.4. Наблюдава поставени централни венозни катетри и имплантирани системи за съдов достъп, поставени от лекар.
- 2.5. Въвежда лекарствени вещества и инфузионни разтвори в поставени централни венозни катетри.
- 2.6. Раздава предписаните медикаменти на пациентите и контролира техният перорален прием.
- 2.7. Поставя, наблюдава и изважда новородено от куввюз.
- 2.8. Поставя и наблюдава новородено, нуждаещо се от фототерапия.
- 2.9. Наблюдава хранителният режим на кърмаче със смущения в храненето.
- 2.10. Провеждане на назначено от лекар лечение;
- 2.11. Поставяне и сваляне катетър или перфузионна игла в повърхностна вена;
- 2.12. Осъществява и наблюдава на специфични превръзки;
- 2.13. Подготвя за и извършва свалянето на конци, дренажи и сонди;
- 2.14. Поставя поддържащи биндове.
- 2.15. Обработва и наблюдава на рани, фистули и стоми;
- 2.16. Извършва вагинална промивка.
- 2.17. Поставя газова тръба.
- 2.18. Извършва очистителни и медикаментозни клизми.
- 2.19. Извършва перианален тоалет.
- 2.20. Полага грижи и наблюдава направена пластика;
- 2.21. Осъществява грижи и наблюдение за хронични лезии.
- 2.22. Осъществяване на грижи и наблюдение на интубиран или трахеостомиран пациент, като първата смяна на канюлата на трахеостомата се извършва от лекар;
- 2.23. Участва в лечението на хипотермия и хиперемия.
- 2.24. Дава медикаментозни продукти в аерозолни опаковки.
- 2.25. Проверява функционирането на обичайните апарати за изкуствена вентилация и за мониторно наблюдение. Наблюдава пациентите поставени на тези апарати.
- 2.26. Асистира при поставяне на назогастрална сонда.
- 2.27. Взема венозна и капилярна кръв за изследване.
- 2.28. Сваля гипсова или друга обездвижаваща превръзка.
- 2.29. Наблюдава пациенти на кислородна терапия и в хипербарна камера.
- 2.30. Прави промивка на око с напояване на колир.

3. Дейности и грижи, които се извършват в присъствието и под контрол на лекар:

- 3.1. Шокова терапия.
- 3.2. Провеждане на кръвопреливане и преливане на други кръвни продукти.
- 3.3. Поставяне на първа инжекция от серия алергени.
- 3.4. Подготовка, използване и наблюдение на апаратите за извънтелесно кръвообращение.
- 3.5. Спешно санитарно транспортиране между лечебните заведения извършени в рамките на службите за бърза и неотложна медицинска помощ.
- 3.6. Дейности в операционен блок свързани с осъществяването на превръзки, помощ и обслужване на инструменти. Този вид дейности приоритетно се изпълняват от медицинската сестра, която има специализация за операционна.
- 3.7. Инсулинова терапия.

4. Дейности и грижи, които се извършват по писмено лекарско предписание, качествено и количествено, датирано и подписано, при условие, че лекарят може да се намеси във всеки момент.

4.1. Инжектиране и перфузии на продукти от човешки произход, които предварително се нуждаят от контрол за съвместимост.

4.2. Поставяне на пневматичен турникет за хирургични цели.

4.3. Снемане на централен венозен катетър.

4.4. Водни процедури с психиатрична индикация.

4.5. Лечение за отказване от вредни навици.

5. Дейности и грижи, които се извършват в ситуация на спешност при отсъствие на лекар:

5.1. Оказва необходимата долекарска помощ.

5.2 В случаите, когато спешната ситуация е възникнала извън здравното заведение, медицинската сестра решава какво трябва да предприеме до намесата на лекаря. Тя взема всички мерки, за да заведе пациента до здравната служба, която е най-подходяща за неговият случай.

6. Промотивни, профилактични и образователни дейности, съобразно професионалният сектор.

6.1. Медицинската сестра е компетентна за предоставяне на персонализирани сестрински грижи и за насърчаване и подкрепа на пациенти, техни роднини и други ангажирани лица за полагане на грижи за себе си и водене на здравословен начин на живот.

6.2. Способност за участие в практическото обучение на здравния персонал и опит в работата с този персонал.

6.3 Медицинската сестра е компетентна за ефективна съвместна работа с останалите медицински специалисти, вкл. Участие в практическото обучение на медицинските специалисти.

6.4. Медицинската сестра е компетентна за самостоятелно предоставяне на съвети, указания и подкрепа на лица, нуждаещи се от здравни грижи и техните близки.

6.5. Тя участва в действия за:

6.5.1. Профилактика на заболяванията пренасяни по полов път, на онкологичните заболявания, токсикоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето, малтретирането, трудовите и битовите злополуки.

6.5.2. Откриване на сетивни смущения, на недъзи или аномалии на скелета, на професионални или ендемични заболявания.

6.5.3. Сексуално информиране и информиране в областта на психическото здраве.

6.5.4. Изследване в областта на епидемиологията, ергономията, хигиената и безопасността на труда.

6.5.5. Спасяване при бедствия и аварии и при оказване на хуманитарна помощ.

6.5.6. При осъществяване на всички свои дейности медицинската сестра спазва правилата за асептика и антисептика.

6.5.7. Научни изследвания в областта на сестринските грижи.

III. КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Ключовите компетентности са компетентностите нужни на всеки човек за личностна реализация. Те се развиват чрез учене през целия живот – от ранна детска възраст и през целия живот като възрастен – чрез формално, неформално и информално учене във

всякакви условия, включително семейството, училището, работното място, квартала и другите общности.

В Референтната рамка се определят осем ключови компетентности (описани в официално издание на Европейския съюз стр. 189/7 от 04.06.2018г.), които са препоръчителни за упражняването на професията медицинска сестра:

- езикова грамотност;
- многоезикова компетентност;
- математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството;
- цифрова компетентност;
- личностна компетентност, социална компетентност и компетентност за придобиване на умения за учене;
- гражданска компетентност;
- предприемаческа компетентност;
- компетентност за културна осведоменост и изява.

Езикова и многоезикова грамотност

Медицинската сестра следва да:

- владее добре устните и писмени езикови норми на книжовния български език;
- разбира писмено и говоримо приложението на латински термини в медицинската практика;
- притежава умения за откриване, събиране и обработване на информация от различни източници;
- мисли критично, като разглежда поставените въпроси от различни гледните точки;
- има умения да изразява убедително устно и писмено собствени аргументи за дадена ситуация;
- притежава умения за водене критичен и конструктивен диалог с пациента и близките му;
- медицинската сестра проявява уважение към майчиният език на пациентите;

Математическа компетентност

Медицинската сестра следва да:

- използва математическите правила за точно изчисляване на предписаната пациентска доза при приложението на лекарствени средства;
- прилага математическите правила за приготвянето на дезинфекционни разтвори;

Цифрова /дигитална/ компетентност

Медицинската сестра следва да:

- умее да работи с различни дигитални технологии и програми /софтуер/ по време на учебния процес и последващата професионална реализация;
- умее да открива необходимата информация в дигитална среда, да оцени качеството на дигитално поднесеното съдържание и да го използва за нуждите на учебната или научноизследователската си дейност;
- може да създаде и сподели информация във виртуалното пространство или чрез използването на съответен софтуер;

Лични и социални и граждански компетентности

Медицинската сестра следва да:

- Планира разширяването и актуализирането на професионалните си знания, умения и компетентности и собствената си професионална квалификация (напр. чрез участие в обучения, използване на възможности за кариерно развитие, кариерно консултиране и т.н.);
- Развитие на ключови лидерски умения свързани с клиничната практика:
Критично мислене и вземане на решения: Бърза преценка и адекватна реакция в критични или стресови ситуации. Демонстрира осъществяване на трансфер на теоретични знания в практиката чрез прилагане на клинично мислене.
- **Комуникация и емпатия:** Способност за изслушване и разбиране на пациентите и членовете на техните семейства. Демонстрира толерантност и приема различни гледни точки.
- **Координация на работен екип:** Координация работата между сестри, здравни асистенти и санитарни, мотивация и разрешаване на конфликтни ситуации.
- **Менторство:** Обучение и подкрепа на новопостъпили колеги, здравни асистенти и санитарни
- **Висока отговорност и етика:** Спазване на професионалните стандарти, съчетано с хуманност и честност. Прилага етичните и деонтологичните норми в практическата дейност. Умее да работи в екип (вкл. и с представители на други култури); Уважава културните различия и да проявява разбиране и толерантност към различните.

V. РЕАЛИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ:

Придобитият обем на теоретична и практическа подготовка на медицинската сестра ѝ дава право да работи в:

- ❖ Лечебни заведения за извършване на доболнична помощ:
 - Амбулатории за първична медицинска помощ
 - Амбулатории за специализирана медицинска помощ
- ❖ Лечебни заведения за болнична помощ:
 - Болници за активно лечение;
 - Болници за рехабилитация;
 - Болници за долекуване и продължително лечение;
 - Центрове за спешна медицинска помощ, Центрове за психично здраве, Центрове за кожно-венерически заболявания, Комплексни онкологични центрове; Медик-дентални центрове, Диализни центрове, Тъканни банки.
- ❖ Домове за медико-социални грижи и хосписи;
- ❖ Домове за стари хора и други социални заведения;
- ❖ Детско и училищно здравеопазване;
- ❖ Санитарно-курортни заведения и санаториуми;
- ❖ Служби за опазване на общественото здраве;
- ❖ Научно-изследователски центрове и медицински изследователски институции;
- ❖ Медицински висши учебни заведения и Факултети по общественото здраве и здравни грижи към други университети в страната;
- ❖ Неправителствени организации, регистрирани по ЗКОЛНП;
- ❖ Самостоятелни сестрински практики;
- ❖

Дипломата дава възможност за продължаващо обучение на медицинската сестра за:

- ❖ Придобиване на ОКС „Магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“

■ Придобиване на ОКС „Магистър“ по специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“

■ Придобиване на ОНС „доктор“ по 7.5 Здравни грижи и 7.4 Обществено здраве.

■ Придобиване на специалности, съгласно Наредба № 1/ 22 януари 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

■ Специализации.

■ Придобиване на ОКС „Магистър“ в други специалности с хуманитарна насоченост.

Настоящата квалификационна характеристика е приета на:

- Катедрен съвет на катедра „Здравни грижи“, Протокол № 10 от 09.06.2026 г.
- Учебно-методичен съвет (УМС) на Факултет по обществено здраве и здравни грижи – 10.06.2026г. № 27
- Факултетен съвет на Факултет по обществено здраве и здравни грижи, Протокол № 17, от 11.06.2026 г.
- УМС на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас.....

Утвърдена на Академичен съвет с Протокол № 62/18.06.2026г.